

til, idet vi jo hidtil have haft en ikke ringe Fordel ved Amortisation ved Opkøb. Der er realiseret en ikke ubetydelig Gevinst for Statskassen derved, hvad der er ganske naturligt, idet Kurserne have haft en Tendens til at falde, og altsaa Amortisation ved Opkøb har kunnet ske under ret gunstige Forhold.

Jeg har i øvrigt haft Lejlighed til overfor dette høje Tings Finansudvalg at fremsætte saadanne Oplysninger vedrørende Laanets Stiftelse og de øvrige dermed sammenhørende Forhold, som bedre egne sig til at gives i Fortrolighed end overfor Offentligheden; og jeg gaar ud fra, at disse Oplysninger, for saa vidt de maatte være befundne at have nogen særlig Interesse, ere blevne meddelte til Medlemmerne af de forskellige Partier.

Med disse Ord skal jeg anbefale det foreliggende Forslag til det høje Tings Velvilje.

Bramsen: Det er gentagne Gange faldet i min Lod at skulle anbefale Regeringsforslag angaaende Optagelse eller Fornylse af midlertidige Statslaan, sidste Gang for knap et halvt Aar siden, og ved disse Lejligheder er det, som ogsaa af den højtærede Finansminister i Dag betonet, stadig baade af mig og andre Medlemmer af dette Ting blevet fremhævet, hvor ønskeligt det vilde være, hvis vi kunde faa vor betydelige Vekselgæld, der som nævnt andrager omkring 70,000,000 Kr., afløst af et tilsvarende eller maaske endnu større fast Laan, eftersom vi dog ikke kunne gøre Regning paa at kunne indløse Vekslerne ved vore egne Midler. Jeg har derfor med en yderst ubehagelig Følelse set hen til den Mulighed, at jeg skulde kunne komme i samme Situation i indeværende Samling, men jeg har stølet paa det Tilsagn, som den højtærede Finansminister gav mig og os andre sidste Gang, det ret bestemte Tilsagn om, at det ikke skulde gentage sig, og at han i indeværende Aars Foraar vilde fremkomme med Forslag om det fra alle Sider saa stærkt ønskede faste Statslaan. Det er altsaa dette Tilsagn, som nu er indfriet, og jeg glædede mig, da Efterretningen derom kom. Alligevel maa jeg sige, at Glæden blev blandet med megen Skuffelse paa Grund af de haarde Betingelser, paa hvilke dette Laan viser sig at kunne optages, og jeg maa tilstaa, at den sidste Følelse, Skuffelsen, blev den fremherskende. Sagen er den, at ikke blot har den højtærede Minister her maattet forlade den $3\frac{1}{2}$ pCt.s Type, som hidtil har været, hvad jeg vil

kalde, Maksimumsnormen i dansk Statsgælds Historie, en Type, paa hvis Bevarelse den højtærede Finansminister netop har lagt saa overordentlig stor Vægt, men tillige staa den Kurs, som den højtærede Finansminister har maattet acceptere, i et ganske vist overraskende stort Misforhold til de Vilkaar, som hidtil have været anset for antagelige for os i Danmark. Maaske kan jeg bedst illustrere dette ved at anføre de Vilkaar, paa hvilke et Par af vore tidligere Statslaan er blevet optaget. Jeg skal her anføre det billigste, vi have haft, Laanet af 1897, det var netop ogsaa paa 72 Millioner. Renten var den Gang 3 pCt. og Kursen $97\frac{1}{4}$ pCt. For at tage det seneste faste Statslaan, det af 1909, paa ca. 40 Millioner, saa var det et $3\frac{1}{2}$ pCt.s Laan til en Kurs af $94\frac{3}{8}$. Naar vi nu tage det her foreliggende Laan, saa er Renten 4 pCt. og Kursen $93\frac{1}{2}$ pCt. Ved disse Tal maales jo den overordentlig store Forskel fra 1897 og den ogsaa meget betydelige Forskel fra 1909.

Hvis man nu af de foreslaede, som jeg nok tør kalde dem, kummerlige Vilkaar vilde drage den Slutning, at Regeringens Forhandlingsmænd ved denne Lejlighed have gjort deres Sager slet, og at bedre Vilkaar maatte antages i dette Øjeblik at kunne have været opnaaede, hvis de havde været dygtigere, saa taler efter min Mening alt derimod. Heller ikke tør det formodes, at der skulde have dannet sig nogen Koalition i den europæiske Finansverden med det Formaal at benytte Danmarks vanskelige Stilling til at opnaa nogen usædvanlig høj Fordel. Det vil vistnok — jeg kan jo ikke vide det med Bestemthed, men jeg tror det sikkert — vise sig, om der egentlig talt bliver Rift om vore danske Statsobligationer selv paa disse Betingelser. Have Betingelserne været dyrere, end de kunde være opnaaede, hvis andre havde haft dermed at gøre, vil det jo vise sig i Fuldtægning, Overtægning, og hvad vi alle sammen kende fra andre Lejligheder og andre Lande, naar Obligationer udbydes. Det er jo ogsaa blevet bekendt, at de danske Banker have maattet træde energisk til for at tilvejebringe det Beløb, som det nu er lykkedes at faa fast afsluttet. Det tyder heller ikke, paa, at der har været en saa overordentlig stor Begærlighed i Udlandet efter, selv paa disse Vilkaar, at overtage dette Laan.

Nej, Grundene til disse sammenlignelsesvis saa ugunstige Vilkaar ligge andetsteds. Det er i alt Fald min Overbevisning, og det støttes i øvrigt ogsaa af meget af det, som